TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO **TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Bản án số: 194/2020/HC-PT
Ngày: 12 - 6 - 2020
V/v khiếu kiện quyết định hành chính

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa: Ông Phan Nhựt Bình

Các Thẩm phán: Ông Nguyễn Văn Minh

Ông Phan Tô Ngọc

- Thư ký phiên tòa: Bà Dương Thị Thu Phương - Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên tòa: Ông Nguyễn Văn Phượng - Kiểm sát viên.

Ngày 12 tháng 6 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh xét xử phúc thẩm công khai vụ án hành chính thụ lý số: 478/2019/TLPT-HC ngày 15 tháng 8 năm 2019 về việc "Khiếu kiện quyết định hành chính".

Do Bản án hành chính sơ thẩm số: 15/2019/HC-ST ngày 18 tháng 6 năm 2019 của Tòa án nhân dân tỉnh Long An bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 742/2020/QĐPT-HC ngày 15 tháng 5 năm 2020 giữa các đương sự:

- *Người khởi kiện:* Bà Huỳnh Thị D, sinh năm 1958 (vắng mặt)

Địa chỉ: Khu vực 4, thị trấn X, huyện Đ, tỉnh Long An

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Mai Thanh N, sinh năm: 1989 (có mặt)

Địa chỉ: 43 Ô 6, khu B, thị trấn H, huyện Đ, tỉnh Long An.

- *Người bị kiện:* Chánh thanh tra Sở giao thông vận tải tỉnh Long An.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Phan Hữu Đ – Phó Chánh thanh tra Sở Giao thông vận tải tỉnh Long An (có mặt)

- *Người kháng cáo:* người khởi kiện bà Huỳnh Thị D.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Người khởi kiện bà Huỳnh Thị D (có ông Mai Thanh N là người đại diện theo ủy quyền) trình bày:

Ngày 29/8/2018, bà Huỳnh Thị D bị Thanh tra Sở Giao thông vận tải (SGTVT) tỉnh Long An tự ý lấy số nếp của bà lên xe đưa đi mặc dù những người làm công của bà ngăn cản. Bà D cho rằng không vi phạm pháp luật nhưng lại bị SGTVT tỉnh Long An bắt giữ tài sản là nếp tươi với khối lượng 17,7 tấn. Ngoài ra, SGTVT tỉnh Long An tự ý bán nếp không thông qua ý kiến của bà và thấp hơn giá thị trường là trái pháp luật.

Sau đó, bà D ủy quyền cho bà Huỳnh Thị Kim T để khiếu nại, tham gia giải quyết khiếu nại vụ việc nêu trên. Chánh thanh tra SGTVT tỉnh Long An ban hành Quyết định số 200/QĐ-TTGTVT ngày 24/10/2018 về việc giải quyết khiếu nại của bà T (Quyết định số 200/QĐ-TTGTVT) có nội dung bác khiếu nại của bà. Trong vụ việc này, bà T là người đại diện cho mọi quyền lợi và nghĩa vụ của bà D, mọi hành vi của bà T đều nhân danh bà D để thực hiện. Cho rằng Quyết định số 200/QĐ-TTGTVT là không khách quan, xâm hại đến quyền, lợi ích hợp pháp của mình nên bà Huỳnh Thị D khởi kiện yêu cầu:

- Hủy Quyết định số 200/QĐ-TTGTVT của Chánh thanh tra Sở Giao thông vận tải tỉnh Long An.

- Buộc Sở Giao thông vận tải tỉnh Long An ra quyết định trả lại cho bà số nếp bị giữ là 17,7 tấn. Theo giá thị trường tạm tính là 88.500.000 đồng.

Chánh thanh tra Sở giao thông vận tải tỉnh Long An có ý kiến trình bày tại Văn bản số 37/TTGTVT-TH ngày 19/3/2019 như sau:

1. Đối với Quyết định số 200/QĐ-TTGTVT của Chánh thanh tra SGTVT tỉnh Long An:

Ngày 24/9/2018 bà Huỳnh Thị Kim T có đơn khiếu nại với nội dung:

- *Khiếu nại về việc Thanh tra giao thông (TTGT) tỉnh Long An không chấp nhận bà T tham gia với tư cách là người đại diện.*

- Khiếu nại về việc bà Huỳnh Thị D không vi phạm pháp luật mà TTGT tỉnh Long An tạm giữ nếp; không lập biên bản giữ tài sản (nếp) mà lập biên bản về việc trả lại "tang vật bị tạm giữ".

- Khiếu nại giá nếp bán thấp so với giá thị trường.

Căn cứ vào các quy định của pháp luật về giải quyết khiếu nại; Xử lý vi phạm hành chính, đơn của bà Huỳnh Thị Kim T được TTGT vận tải thụ lý giải quyết đúng theo quy trình giải quyết khiếu nại. Các nội dung khiếu nại trong đơn đã được xem xét và trả lời cụ thể dựa trên các hồ sơ, tài liệu do TTGT trực tiếp lập và thu thập được đảm bảo đúng theo trình tự, thủ tục của pháp luật.

2. Đối với yêu cầu buộc TTGT trả lại số nếp là 17,7 tấn và 88.500.000 đồng:

Vì nếp tạm giữ còn tươi nên sau một ngày tạm giữ, sẽ có chênh lệch về số kg. Mặt khác, người mua nếp cũng đã trừ số lượng của bao bì, do đó phần chênh lệch này đề nghị Tòa án xem xét, quyết định (chênh lệch 215 kg).

Về giá: SGTVT đã ban hành Quyết định số 677/QĐ-SGTVT ngày 30/8/2018 *v/v thành lập Hội đồng xử lý tang vật vi phạm hành chính là hàng hóa (nếp tươi), vật phẩm dễ hư hỏng*, do ông Lê Văn V – Chánh thanh tra SGTVT là Chủ tịch Hội đồng, thành viên có đại diện của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Sở Tài chính, SGTVT.

Sau khi bàn bạc và tham khảo giá thị trường, Hội đồng đã thương lượng với người mua thống nhất giá bán nếp tươi là 4.500 đồng/kg.

Hội đồng định giá nếp tươi cao hơn so với Báo cáo số 2235/BC-SCT ngày 04/9/2018 của Sở Công thương về *"giá một số mặt hàng chủ yếu trên địa bàn tỉnh Long An"*; Theo báo cáo số 2235/BC-SCT, giá nếp (tươi tại ruộng) ngày 31/8/2018 là 4.400 đồng/kg. Như vậy, việc định giá nếp là do Hội đồng chuyên môn quyết định trên cơ sở tham khảo giá thị trường.

Tại Bản án hành chính sơ thẩm 15/2019/HC-ST ngày 18 tháng 6 năm 2019 của Tòa án nhân dân tỉnh Long An đã quyết định:

- Không chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của bà Huỳnh Thị D về việc hủy Quyết định số 200/QĐ-TTGTVT ngày 24/10/2018 của Chánh thanh tra Sở giao thông vận tải về việc giải quyết khiếu nại của bà Huỳnh Thị Kim T.

- Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của bà Huỳnh Thị D. Buộc Sở giao thông vận tải tỉnh Long An ra quyết định bổ sung bồi thường cho bà Huỳnh

Thị D 215 kg nếp được tính thành tiền theo giá thị trường tại thời điểm ra quyết định bổ sung.

Ngoài ra, bản án sơ thẩm còn quyết định về án phí và quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Ngày 28/6/2019, người khởi kiện là bà Huỳnh Thị D kháng cáo bản án sơ thẩm yêu cầu Tòa án cấp phúc thẩm chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

Người khởi kiện (có ông Mai Thanh N đại diện theo ủy quyền) vẫn giữ yêu cầu kháng cáo, đề nghị Hội đồng xét xử cấp phúc thẩm chấp nhận toàn bộ yêu cầu của người khởi kiện, do người bị kiện thẩm định giá nếp không khách quan; Tại Tòa án cấp phúc thẩm, người khởi kiện (có ông N đại diện ủy quyền) xác định mới biết có Quyết định bổ sung số 143/QĐ-TTGTVT ngày 04/7/2019 của Thanh tra SGTVT tỉnh Long An và chưa nhận được Quyết định bổ sung này. Sau khi được người bị kiện (có ông Phan Hữu Đ đại diện theo ủy quyền) giao Quyết định bổ sung, người khởi kiện (có ông N đại diện) nhận nhưng vẫn không đồng ý Quyết định bổ sung và yêu cầu thẩm định lại giá bán nếp.

Người bị kiện (có ông Phan Hữu Đ đại diện theo ủy quyền) không đồng ý yêu cầu kháng cáo, đề nghị Hội đồng xét xử giữ nguyên bản án hành chính sơ thẩm.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên tòa phát biểu quan điểm giải quyết vụ án:

Về tố tụng: Thẩm phán và Hội đồng xét xử đã thực hiện đúng quy định của pháp luật Tố tụng hành chính. Các đương sự thực hiện quyền, nghĩa vụ theo đúng quy định pháp luật.

Về nội dung: Bản án của Tòa án cấp sơ thẩm tuyên xử "chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện, Buộc Sở giao thông vận tải tỉnh Long An ra quyết định bổ sung bồi thường cho bà Huỳnh Thị D 215 kg nếp được tính thành tiền theo giá thị trường tại thời điểm ra quyết định bổ sung", là có mâu thuẫn với yêu cầu khởi kiện, vượt quá phạm vi thẩm quyền, vi phạm tố tụng. Tuy nhiên, những vi phạm này không cần thiết phải hủy án. Tại phiên tòa phúc thẩm, người khởi kiện cho rằng việc thẩm định giá nếp không khách quan là không có cơ sở, người khởi kiện kháng cáo nhưng không cung cấp được chứng cứ nào khác nên đề nghị Hội đồng xét xử bác yêu cầu kháng cáo của người khởi kiện và giữ nguyên bản án hành chính sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án đã được thẩm tra tại phiên tòa. Căn cứ kết quả tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Về tố tụng:

[1.1] Tại Điều 134 Luật Tố tụng hành chính (LTTHC) năm 2015 quy định, trong giai đoạn chuẩn bị xét xử sơ thẩm, Tòa án cấp sơ thẩm tiến hành đối thoại để các đương sự thống nhất với nhau về việc giải quyết vụ án, trừ những vụ án không tiến hành đối thoại được quy định tại Điều 135 LTTHC 2015. Ngoài ra, Điều 136 LTTHC 2015 quy định Thẩm phán phải thông báo cho các đương sự biết thời gian, địa điểm về phiên họp kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận, công khai chứng cứ và đối thoại. Như vậy, phiên họp kiểm tra giao nộp, tiếp cận, công khai chứng cứ và đối thoại là thủ tục bắt buộc, có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong quá trình giải quyết vụ án hành chính.

[1.2] Tại phiên tòa phúc thẩm, các đương sự xác định trong giai đoạn chuẩn bị xét xử, Tòa án cấp sơ thẩm không công khai chứng cứ và đối thoại. Hồ sơ thể hiện, vụ án không phải là trường hợp không tiến hành đối thoại được nhưng Tòa án cấp sơ thẩm không tiến hành mở phiên họp kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận, công khai chứng cứ và đối thoại là thiếu sót, vi phạm nghiêm trọng thủ tục tố tụng.

[2] Về nội dung:

[2.1] Ngày 29/8/2018, Chánh thanh tra SGTVT tỉnh Long An ra các Quyết định số 145/QĐ-TGTVPTGPCC về việc tạm giữ tang vật, phương tiện vi phạm hành chính, giấy phép, chứng chỉ hành nghề trong lĩnh vực giao thông đường đường bộ, sắt, cụ thể là tạm giữ nếp tươi đã vào bao, bị bỏ lại từ phương tiện xe biển số 62C-071.93; Ngày 03/01/2019, Chánh thanh tra SGTVT tỉnh Long An ban hành Quyết định số 04/QĐ-TTGTVT về việc trả lại tang vật, phương tiện vi phạm hành chính, giấy phép, chứng chỉ hành nghề bị tạm giữ, cụ thể là trả lại cho bà D số tiền 78.142.500 đồng. Do không đồng ý nên bà D ủy quyền cho bà Huỳnh Thị Kim T khiếu nại 02 Quyết định trên; ngày 24/10/2018, Chánh thanh tra SGTVT tỉnh Long An ban hành Quyết định số 200/QĐ-TTGTVT giải quyết bác khiếu nại của bà T .

[2.2] Bà D khởi kiện tại Tòa án yêu cầu: Hủy Quyết định số 200/QĐ-TTGTVT của Chánh thanh tra SGTVT và buộc SGTVT tỉnh Long An ra quyết định trả lại cho bà Huỳnh Thị D số nếp bị giữ là 17,7 tấn. Theo giá thị trường tạm tính là 88.500.000 đồng.

[2.3] Bản án sơ thẩm nhận định, Quyết định hành chính số 04/QĐ-TTGTVT ngày 03/01/2019 của Thanh tra Sở giao thông vận tải tỉnh Long An là

quyết định hành chính (lần đầu). Do bà D không khởi kiện Quyết định hành chính này, chỉ khởi kiện Quyết định giải quyết khiếu nại số 200/QĐ-TTGTVT của Chánh thanh tra SGTVT tỉnh Long An nên chỉ xem xét Quyết định hành chính số 04/QĐ-TTGTVT ngày 03/01/2019 của Thanh tra SGTVT tỉnh Long An là quyết định hành chính có liên quan. Nhận định này, phù hợp với quy định tại khoản 2 Điều 193 Luật Tố tụng hành chính 2015. Tuy nhiên, bản án của Tòa án cấp sơ thẩm lại không xem xét đến trình tự, thủ tục, thẩm quyền cũng như căn cứ pháp lý của 02 quyết định (số 145/QĐ-TGTVPTGPCC và 04/QĐ-TTGTVT nêu trên) liên quan tới Quyết định số 200/QĐ-TTGTCT là thiếu sót, chưa giải quyết toàn diện vụ án.

[3] Bản án của Tòa án cấp sơ thẩm nhận định tại phiên tòa, người đại diện theo ủy quyền của người bị kiện đồng ý ra Quyết định bổ sung số nếp hao hụt, đề nghị Hội đồng xét xử tuyên theo quy định pháp luật. Người đại diện theo ủy quyền của người khởi kiện cũng đồng ý buộc Chánh thanh tra SGTVT tỉnh Long An ra Quyết định bổ sung cho đủ số lượng như biên bản thu giữ ban đầu vì lý do thiếu số lượng nếp 215 kg. Từ đó, xử chấp nhận một phần yêu cầu của bà D buộc Chánh thanh tra SGTVT tỉnh Long An ra quyết định bổ sung cho bà Huỳnh Thị D 215 kg nếp, tính theo giá thị trường tại thời điểm ra quyết định bổ sung.

[4] Theo quy định của pháp luật Tố tụng hành chính, lẽ ra, trong trường hợp này Tòa án cấp sơ thẩm phải tạm dừng phiên tòa theo quy định tại Điều 187 LTTHC 2015 để Thanh tra SGTVT tỉnh Long An bổ sung Quyết định với nội dung nêu tại mục [3]. Hết thời hạn tạm ngừng phiên tòa, nếu người khởi kiện đồng ý với Quyết định bổ sung, Tòa án đình chỉ giải quyết phần bổ sung đó. Tuy nhiên, Tòa án cấp sơ thẩm không thực hiện và xử chấp nhận một phần yêu cầu của bà D buộc Thanh tra SGTVT tỉnh Long An ra Quyết định bổ sung như nêu tại mục [3] là giải quyết vượt quá khởi kiện ban đầu, có sự mâu thuẫn với yêu cầu khởi kiện, do bà D vẫn không đồng ý với giá bán nếp.

[5] Sau khi xét xử sơ thẩm, người khởi kiện kháng cáo, Bản án sơ thẩm chưa có hiệu lực pháp luật, nhưng ngày 04/7/2019 Chánh thanh tra SGTVT tỉnh Long An căn cứ vào bản án sơ thẩm, ra Quyết định số 143/QĐ-TTGTVT bồi thường bổ sung khối lượng 215 kg nếp cho bà D, với số tiền 1.462.000 đồng.

[5.1] Người bị kiện (có ông Đ là đại diện theo ủy quyền) khai Quyết định bổ sung nêu trên đã gửi cho bà D bằng đường bưu điện. Người khởi kiện (có ông N đại diện theo ủy quyền) xác định bà D chưa nhận được Quyết định bổ sung. Mặc dù, tại phiên tòa phúc thẩm, người bị kiện giao cho ông N (đại diện

ủy quyền của người khởi kiện) nhận thay nhưng cũng không đồng ý Quyết định bổ sung này vì không thống nhất với giá bán của người bị kiện đưa ra.

[5.2] Đây là tình tiết mới phát sinh sau khi xét xử sơ thẩm, trước khi Tòa án cấp phúc thẩm thụ lý giải quyết vụ án. Việc xem xét yêu cầu khởi kiện của bà D, phải xem xét cả quyết định hành chính có liên quan. Trường hợp này, Tòa án phải xem xét cả Quyết định 143/QĐ-TTGTVT vì đương sự khởi kiện không đồng ý với giá bán nếp. Căn cứ Điều 220 LTTHC, trong phạm vi xét xử phúc thẩm, Tòa án cấp phúc thẩm chỉ xem xét nội dung bản án sơ thẩm đã xét xử, có kháng cáo. Do đó, Tòa án cấp phúc không thể xem xét đối với Quyết định 143/QĐ-TTGTVT ngày 04/7/2019 của Chánh thanh tra SGTVT tỉnh Long An.

[6] Từ những phân tích nêu trên, Hội đồng xét xử phúc thẩm xét thấy, Tòa án cấp sơ thẩm đã có vi phạm nghiêm trọng thủ tục tố tụng, chưa đánh giá hết chứng cứ dẫn đến việc không giải quyết toàn diện và triệt để vụ án. Hơn nữa, sau khi xét xử sơ thẩm, vụ án có phát sinh sự kiện pháp lý mới nhưng cấp phúc thẩm không thể giải quyết được. Để bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp cho các đương sự, Hội đồng xét xử phúc thẩm hủy toàn bộ bản án sơ thẩm, chuyển hồ sơ cho Tòa án cấp sơ thẩm xét xử lại vụ án theo quy định pháp luật. Do đó, đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh giữ nguyên bản án hành chính sơ thẩm là không có cơ sở chấp nhận.

[7] Bản án hành chính sơ thẩm bị hủy do vi phạm nghiêm trọng thủ tục tố tụng nên Tòa án cấp phúc thẩm không xem xét nội dung vụ án.

[8] Về án phí hành chính phúc thẩm: Do hủy bản án sơ thẩm nên người kháng cáo là bà Huỳnh Thị D không phải chịu án phí theo quy định của pháp luật về án phí, lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 3 Điều 241 Luật tố tụng Hành chính năm 2015;

Áp dụng Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Tuyên xử:

[1] Hủy toàn bộ Bản án hành chính sơ thẩm số 15/2019/HC-ST ngày 18/6/2019 của Tòa án nhân dân tỉnh Long An về việc "Khiếu kiện quyết định hành chính" giữa các đương sự:

- Người khởi kiện: Bà Huỳnh Thị D, sinh năm 1958.

- Người bị kiện: Chánh thanh tra Sở giao thông vận tải tỉnh Long An.

Chuyển toàn bộ hồ sơ vụ án nêu trên cho Tòa án nhân dân tỉnh Long An xét xử lại theo thủ tục sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

[2] Án phí hành chính sơ thẩm và các chi phí tố tụng khác sẽ được xác định khi giải quyết sơ thẩm lại vụ án.

[3] Án phí hành chính phúc thẩm: Bà Huỳnh Thị D không phải chịu, hoàn trả cho bà D số tiền 300.000 (ba trăm nghìn) đồng tạm ứng án phí đã nộp theo biên lai thu số 0000482 ngày 15/7/2019 của Cục Thi hành án dân sự tỉnh Long An.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án./.

Nơi nhận:
– Tòa án nhân dân tối cao (1);
– VKSNDCC tại Thành phố Hồ Chí Minh (1);
– TAND tỉnh Long An (1);
– VKSND tỉnh Long An (1);
– Cục THADS tỉnh Long An (1);
– Các đương sự (4);
– Lưu: hồ sơ (1),VP (3),16b (PPC);

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Phan Nhựt Bình